

KMETOVOALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 3.

Št. 4. V Ljubljani, 29. februvarija 1896. Leto XIII.

Obseg: Najcenejša in najhitrejša obnovev opustošenih vinogradov. (Dalje.) — Objed po zajcib. — Konjerejčeva opravila meseca marcija. — Opravila pri čebelnjaku meseca marcija. — Kako pripravljeno dajajmo prasičem krepcalno krmo. — Krmljenje z gnilih krompirjem. — Kako ravnati, da kumarno seme začne zgodaj kaliti. — Kako ravnati z mladim drevjem, katero je poškodoval sneg. — Polaganje mokre krme konjem. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva. — Tržne cene. — Inserati.

Najcenejša in najhitrejša obnovev opustošenih vinogradov.

(Dalje.)

Materijal za zavezovanje cepljenk.

Najcenejše je ličeje ali rafija, potem motvoz (špaga) in najdražji zo zamaški. Rafija je neka trava, ki raste po Makedoniji in po Afriki in je zelo močna. Dobiva se rafija pri „Weinlaube“ v Klosterneuburgu pri Dunaju; 1 kg stane 70 kr., ako se je vzame več, je tudi cenejša. Z enim kilogramom je mogoče zavezati 2000 do 2500 cepljenk, kajti za zavezovanje ene cepljenke se porabi komaj 25 do 30 cm dolg kos rafije. Zelo široki komadi se lahko razplovijo, druge pa se morajo pustiti nepretrgane, ker drugače je ni mogoče tako nategniti, in pozneje kmalu segnije v zemlji. Pred rabo se rafija v vodi zmoti in potem dobro iztisne. Pozneje je ni treba več močiti, ker se le počasi suši.

Drugo vezilo je motvoz (špaga) št. 6. ali 7. Zavezovanje je težavnejše, ker kmalu prste zaguli, pa tudi dražje je. Treba ga je toliko, kolikor rafije.

Ne rafija ne motvoz naj se pred rabo ne namaka v modri galici, ker galica ne vpliva le neugodno na hambij (mezdra), torej na zaraščenje, temveč se more — ker namočena le težko segnije — pozneje popolnoma zajesti v les, ako se ne prereže pravočasno.

Podoba 9.

Podoba 10.

Rafije požlahtnjevalec lahko nareže cel kupček v potrebni dolžini ter jo položi pred se na mizo. Isto velja o motvozu. Da bode motvoz ves enako dolg, zabijeta se dva žeblja v mizo, 50 cm vsaksebi, ter se nanja navije ves klopčič motvoza, in se potem prereže ravno čez sredo.

Zavezuje se tako le: Staknjena cepljenka se prime z levo roko tako, da palec tišči spodnji konec cepiča prav trdno na podlogo; zgornji konec se tako drži sam, ker sta zarezni na cepiču in na podlogi staknjeni (pod. 8.). Kazalec leve roke pride na nasprotno stran palca, vsa podloga pa se tišči pod levo pazduho. Z desno roko se dene konec vezi pod kazalec leve roke, in potem se vez ovije parkrat spodaj, da se pritrdi spodnji del, potem pa se omota okoli in okoli podloge in cepiča tako, da se pritrdi še zgornji konec podloge. Na to se veže isto pot navzdol, dokler se ne pride do prvega konca vezi, kjer se oba konca zvežeta (pod. 9.).

Pri zavezovanju je treba paziti, da se vez prav trdno prime, da se posebno končnice prav dobro pritrdijo; zato je treba vez z desno roko močno nategovati. Cepič se pri zavezovanju ne sme prav nič premakniti. Temu se najlože izogne, ako se gre pri zavezovanju s kazalcem in s palcem leve roke za vezjo, dokler ni zavezana. S zavezovanjem se ne sme dolgo čakati.

Kadar se ima napraviti zanjka, postavi se podloga med kolena ali pa se obdrži pod levo pazduho. Pri tem

je treba posebno paziti na to, da se cepiču ne pokvari oko, kar se posebno lahko pripeti, ako se požlahtnjuje pozno, ko očesa že začenjajo brsteti. Tudi je paziti, da očesa niso zmrzla ali celo slepa. Počoba 10. nam kaže dogotovljeno cepljenko.

Ko je cepljenka pravilno zavezana, zamaže se popolnoma vsa vez s čisto ilovico. (Najboljša je lončarska ilovica). Ilovica se poprej namoči v vodi v kaki posodi. Pri tem pa je treba paziti, da se maža ne napravi preredka, kajti, če vez ni prav trdna, zaleze se maža v sklad.

Boljša od ilovice je seveda cepilna smola. Ta se napravi, ako se skuha $\frac{1}{4}$ kg v prah stolčene kolofonije v $\frac{1}{2}$ l špirta ter se ji potem dostavi še par žlic lanenega olja, da ostane tekoča. Namestu kolofonije se lahko vzame navadna smrekova smola, in ti se doda 8 del špirta. Ako se strdi, se spet prekuha. Če tudi se zamazuje z ilovico, vrhu očesa je konec vselej treba za mazati s smolo. Ako tako pripravljenih cepljenk ni mogoče takoj vložiti v trtnico, polože se v vlažen pesek tako, da iz njega ne moli nič lesa. Cepljenka se postavi poleg cepljenke najboljše v kak zaboj, pokrije se popolnoma s peskom, in potem nekoliko zmoči. To je treba večkrat ponoviti, vendar prevlažno ne sme biti.

Mesto rafije rabijo za vezilo tudi plutove zamaške (gobe). Take zamaške ima naprodaj g. L. Nairz, tvorničar za plutovino v Trstu. *) 1000 prevrtanih in prerezanih zamaškov stane 2.40 do 2.60 gld. Cepljenke z zamaški se veliko bolje zarastejo, ter se na ta način doseže večji uspeh. Tudi se taka cepljenka ne pokvari tako lahko, ker je cepič zelo trdno pritisnjen k podlogi.

Za pritrjevanje zamaškov je treba primerne orodja. V to svrhu rabijo posebne klešče (pod. 11. in 12.), ktere se dobivajo pri administraciji „Weinlaube“ v Klosterneuburgu. **) Cele klešče s spono vred (s katero se klešče pritrldijo k mizi) stanejo gld. 2.70 (pod. 12.), brez spono gld. 1.70. Klešče imajo znotraj na vsaki strani po dva zoba, ktera imata namen napičiti vsako polovico zamaška. Spona se pritrldi k mizi, in vanjo se deno klešče ali navpično, ali pa vodoravno.

Predno se zamaški rabijo, skuhamo naj se v vodi, da se omehčajo, potem pa se puste več ur, da se nekoliko posušijo. Osušeni zamašek se razcepi čez polovico, kakor je zarezan, prime se s palcem leve roke na eni, s kazalcem na drugi strani luknje, postavi se vodoravno med klešče s hrbitišči proti zobovoma, klešče se trdno stisnejo in spet spuste, in sicer na ta način, da se pritisne na spodnje pero. Sedaj drži vsaka stran klešč polovico zamaška. Že cepljena trta se dene med zamaškini

polovici tako, da jo stisneta na cepijenem mestu od spredaj in zadaj, to je od široke strani, in ne ob skladu. Na to se klešče prav močno stisnejo, zamašek pa se na obeh koncih zaveže s tanko žico (dratom) če je dolg, zaveže se tudi na sredi. Žica se nategne s posebnimi kleščicami (kakeršne rabijo piskrovezi). Potem se pritisne na pero, klešče se odpro in cepljenka je gotova. Če bi zamašek ne bil dosti stisnjen — kar se spozna na tem, da se cepič da izvleči, če se nekoliko potegne — treba je žico tako nategniti, da se cepič ne da izdreti. Take cepljenke ob straneh ni treba prav nič zamazati, temveč le cepič na koncu, in sicer s cepilno smolo.

Ako sta cepič in podloga prav tenka, vzeti je treba nepreluknjane zamaške, ker bi preluknjani trte ne stisnili dovolj; če sta pa podloga in cepič zelo debela, treba je luknjo z izrezanjem ali izdolbenjem razširiti, kajti zamašek mora popolnoma obdajati cepič in podlogo, in se ne smejo videti na koncih nikake špranje.

Tako pripravljene cepljenke se do vlaganja hranijo tako, kakor cepljenke, povezane z rafijo.

Zamaški se najboljše porabijo pri cepljenju na stalnem mestu.

Cepljenje na stalnem mestu.

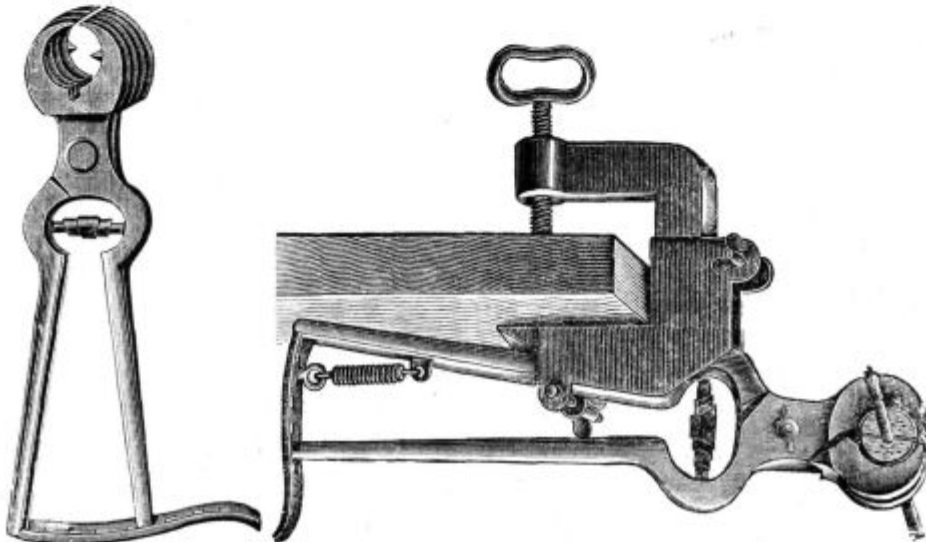
Na stalnem mestu v vino-

gradu rastoča eno- ali večletna ameriška podloga se odkoplje spomladi (marchija ali aprila meseca) do prvih korenin, na široko pa prilično en čevelj, tako da zemlja ne ovira rabljenja klešč. Trta se požlahtni in poveže enako, kakor je bilo rečeno pri cepljenju v roki z zamaškom. Ves novi les, in še nekoliko starega, se odreže. Paziti pa je treba, da cepljeno mesto ne pride pregloboko v zemljo — k večjemu 3 prste pod površje zemlje — kajti drugače bi to pozneje otežkočilo obrezovanje korenin pri cepiču. Če je le mogoče, naj se požlahtne tudi debelejšje podloge s kopulacijo, kajti cepljenje v razklad se sicer dobro obnese pri drevesih, pri trtah pa najslabše. Cepljenje na stalnem mestu se mora zvršiti ali vsaj par tednov prej, predno začne trta poganjati, ali pa vsaj par tednov pozneje, samo v največjem soku (mezgu) ne, ker bi jih v tem slučaju veliko izostalo.

Kakor v roki, mora se požlahtnitev čedno in hitro zvršiti tudi na stalnem mestu. Podloga naj se obriše s kunjjo, predno se prireže. Ko je vse dogotovljeno, zasuje se cepljenka popolnoma s prav rahlo zemljo, še bolje s peskom ali s svižem (mul), ter se napravi krtini podoban kupček tako, da cepič nič ne moli iz njega.

Cepljenje na stalnem mestu je najboljše, ker se na ta način cepljenih trt največ prime, cepič pa še v tem letu napravi prav močen poganjek, se prav dobro zaraste in more že lepo obroditi.

(Dalje prihodnjic.)

Podoba 11.

Podoba 12.

*) L. Nairz, Korkfabrikant, Triest.

**) Tudi nožar Juvan v Ljubljani jih ima.

Objed po zajcih.

Kadar mlada drevesa obje zajec, moramo jih tako obvezati. V to svrhu si pripravimo gosto zmes iz ilovice in kravjeka ter jo namažemo na tanko, po priliki za prst na debelo. Da pa ta maža ostane na drevesu, treba je dotična mesta obvezati s platnom. Za dlan široki kosi od starih vrec so za to najboljši. Obveza se ovije spiralno okoli drevesa in konec se potegne pod zadnji ovoj. Tako bo navadno dovolj trdno, če pa ni, pomagamo si z vezmi.

Mazanje z drevesnim voskom je tudi prav dobro, vendar nima istega uspeha kakor omenjena maža. Rano je zato treba takoj zamazati, ker je na ranjenem prostoru dostikrat sveže ličje in deli kože, ki bi se brez odeje kmalu posušili. Ako se pa takoj zakrijejo in se s tem varujejo pred vplivom izsuševalnega zraka, potem ostanejo zeleni; rana se ne celi le od strani, marveč tudi od srede. Ravno iz tega vzroka bi bila velika napaka, če bi robove rane z nožem gladko obrezali, kar se, žal prepogosto priporoča, seveda od ljudi, ki se pečajo s sadjarstvom le pri zeleni mizi. Tako izrezavanje ran je navadna poškodba dreves. Torej brzo namazati in oviti, ne pa obrezati.

Konjerejčeva opravila meseca marcija.

Kakor hitro dopušča vreme, spuščati je treba kobile z žrebci v tekališča. Krmljenje je enako kakor meseca februarja. Konje, ki pojedo na planino, je treba na to pripraviti, ker drugače radi zbole za različnimi boleznimi, kakor za smoliko, drisko i. t. d., vsled česar v rasti močno zastanejo.

Planinska paša je kaj dober pripomoček, da se konji utrdijo, zlasti da se jim okrepe žile in utrdijo kopita. Pa tudi na hojo vpliva planina posebno dobro.

Konjerejec, ki misli konja poslati na planino, ga mora zato o pravem času pripraviti. Dati ga iz hleva kar naravnost na pašo, je škodljivo, in sicer tem bolj, kolikor bolje je bil konj v hlevu oskrbovan. Zategadelj ga moraš uže nekoliko mesecev poprej pripravljati za planino. Če pokladaš zobjanje, prični je odtegovati, in slednjič re dajaj ga nič več, ampak le sena. Zadnjih 14 dnov je pa prav, če so za planino določeni konji sploh noč in dan na planem.

Vse, kar smo tu povedali o planinah, pa velja le za težke konje po planinskih deželah.

Meseca marcija se prično kobile voditi k žrebem. Da se kobila poja, kažejo naslednja znamenja: Kobila je razvneti; kadar se ji bliža tuj konj, razgeta in sili k njemu. So pa tudi kobile, ktere se na tihem gonijo. To pa pokažejo s tem, da so pri poskušnji mirne, ali vsaj manj huđe na žrebca kakor takrat, kadar se zares ne pojajo. Kobila se poja 48 ur, a najbolje jo je peljati k žrebcu čez 24 do 30 ur po pričetku pojatve.

Kobile, ki so se ožrebile, pojajo se deveti dan zpet in naj pridejo takrat k žrebcu. Mlade kobile se pa začno pojati kadar postane uže topleje, navadno konci meseca aprila in o pričetku meseca maja.

Kadar vodiš kobilo k žrebcu, izberi si najboljšega, tvoji kobili najprimernejšega, ter ne glej na par goldinarjev, kajti varčnost tu ni na pravem mestu. Dober plemenjak ni nikdar preplačan. Varuj se tudi nelicencovanih žrebcev, in sicer zato, da ne prideš v kazen in da ne trpiš škode, ker žrebci, ki niso dobili licence, niso nič vredni in delajo zanikarna žrebeta. Hvaležni moramo biti državi, ki za konjerejo mnogo žrtvuje ter sama priskrbuje dobrih žrebcev plemenjakov z ogromnimi troški,

zato je pa naša dolžnost, da se držimo njenih naredeb in da ji pomagamo iztrebiti nelicencovane žrebce.

Opravila pri čebelnjaku [meseca marcija.

Toplejši solnčni žarki tega meseca vzpodbadajo tudi čebele k novemu delovanju. Zdaj še le se skrbno snažijo, posebno, če so bile ves čas pri miru ali jih je sicer zadrževalo slabo vreme. Tudi v panju si prizadevajo za snago; pometajo in izpeljavajo mrličje, snažijo satovje i. t. d. Kolikor mogoče, je treba čebelicam pomagati, posebno mrtve čebele pridno spravljati iz panja. Pred čebelnjakom pčspi prostor s peskom. Kadar je toplo vreme, preloži satovje iz dzierzonovega panja v drugega praznega ter pregleduj, ali ima matico in zalego, ali ne. Naše navadne panje z nepremičnim satovjem je najbolje obrniti ter jim odtrgati spodnjo desko in vse pazno pregledati. Tako se človek bolj gotovo prepriča, ali je v panju vse prav ali ne, kakor po drugih, le izkušenim in zvedenim čebelarjem znanih znamenjih, kakeršna so, na pr. nekako posebno šumenje in žalovanje, letanje čebel itd., zavoljo več vzrokov le negotova. Ako ne najdeš ni matice ni zalege, je najbolje tak panj združiti z drugimi. Zalego mu zdaj dajati, da bi si matico sam izlegel, to je še pre zgodaj, torej prazno delo, ker bi bilo zastoj, naj bi jo tudi izlegel, kajti zaradi pomanjkanja trotov bi vendar še le blizu maja postala rodovitna. Od čebelinih prodajalcev rodovitno matico kupiti je predrago; kdor bi jo sam imel, bi se seveda najlaže obvaroval škode. Sploh pa naj čebelar pomni, da dva slaba, pa združena panja donašata še enkrat toliko dobička, kakor če bi oba slaba vsak posebej ostala in delala. — Posebno pa naj čebelar čuje, da slabe panje — še celo, če bi bili brez matice — obvaruje nevarnih roparic. Zato naj izletna žrelca pomanjša, t. j. zamaši tako, da moreta le kaki 2 čebeli vstrec ven in noter. Dobro je tudi malo cevko ali troblico tako vtakniti v žrelce, da morejo čebele ven in noter le skozi cevko. Roparice dohajajo večji del le od strani ter se boje tesnega vhoda, od znotraj pa tudi slabe čebele lahko zabranijo vhod. Slabemu panju je posebno lahko pomagati, če se močnemu vzame nekaj satovja, se kaka dva dni kam postavi, da se čebele čutijo osirotele, brez matice, ter se potem doda slabotnemu. Pri medu se razne čebele najprej sprijaznijo. Če se združeno prebivalstvo postavi za kak dan na temoten kraj, je še bolj prav.

Meseca marcija nastane največkrat lakota, torej je slabe čebele traba krmiti. Tudi je dobro postaviti koritce z vodo pred čebelnjak; po vodi naj plavajo kake deščice, da čebele ne potonejo. Vodo je treba večkrat menjati. Če imajo čebele malo cvetičnega medu za zalego in ni v okolici vrbovja (vrb, topolov, jelš, lesk itd.), treba jim je posipati moke. Dene se namreč ržene moke, še boljša pa je kostanjeva, v kak prazen sod, ki se kam blizu pred čebelnjak postavi, da ga čebele lahko najdejo, kadar jim je treba. Malokdo misli, koliko to čebelam pomaga in zalego pospešuje.

Kako pripravljeno dajajmo prasičem krepčalno krmo.

Na mnogo pretresovano vprašanje, kaj je najboljša za svinje, posebno tudi za prasčke, ali naj dobivajo zrnje suho ali mokro, zdrobljeno ali celo, surovo ali kuhano, odgovarja nam „Hanoverski kmetijski in gozdarski list“ naslednje:

1.) Krepčalna krma, ktera je kmetovalcu na razpolaganje le v mokrem stanju, se seveda more le taka porabiti. Omakanje suhe krepčalne krme ali celo mešanje z vodo, s sirotko itd. ni umno, in sicer iz naslednjih vzrokov:

a) Ako se daje živalim namočena in poleg tega še zdrobljena hrana, tedaj žival malo žveči ali pa nič. Za prebavljanje vseskozi potrebno ovlaženje s slino je pa le tedaj mogoče, ako se hrana dobro prežveči.

b) Vsled velike množine vode se razredčijo prebavilni sokovi. To pa ni ugodno za prebavilno moč. Množina vode v telesu se pomnoži, in to je iz različnih vzrokov škodljivo.

c) Mokra hrana rada povzroči gnilobo v koritih, ako se ne čistijo prav skrbno.

2.) Prav mladim prascem, ki imajo še slabe zobe, naj se zrnje in stročje polaga zmečkano in suho, pa ne zmleto. Kakor hitro se zobovje bolj razvije (kadar so prasci stari okoli 6 tednov), stori se najbolje, ako se živalim daje celo zrnje in stročje. Le prav trdo turščico, fižol itd. je bolje na debelo zdrobiti. Pri tem načinu krmjenja ostanemo tako dolgo, dokler se požirala ne razširijo tako, (v starosti okoli 8 mesecev), da žival more pogoltniti tudi večje stvari, kar se lahko spozna na odpadkih (blatu). — Vender takim svinjam, ki so že skozi več mesecev dobivale kašasto hrano, ne smemo dajati celega zrnja, kajti niso se še navadile žvečiti in njihove žvekalke niso razvite.

Posebno moramo priporočati, da naj se plemenskim živalim daje celo suho zrnje; nadalje velja to tedaj, kadar se ne gre le za množino, marveč tudi za dobroto svinjskega mesa. Le kadar je treba prav hitro pitati, tedaj je primerno, da se daje namočena moka; ravno tako tudi, kadar se gre za to, da se hrana dobro izkoristi. Seveda se mora vedno rabiti ono, kar ima kmetovalec na razpolago.

3.) Kuhati in pariti je zrnje le tedaj dobro, kadar v zdravstvenem oziru ni brez vsake napake, n. pr. kadar se nahaja v njem snet, plesen, plevelno seme itd. (Kuhajo naj se le podzemljice, da postanejo bolj prebavne.) Po kuhi postane beljak manj prebaven, prebavnost drobnozrnatega skroba v našem žitu se pa le prav neznatno poviša. Beljak je pa najdražja redilna snov in ga je precejšnje množine v žitu; zato je škoda, ki nastane vsled kuhanja, večja kakor korist; pri tem pa ne jemljemo v poštev troškov, ktere povzročijo kuhanje.

Krmljenje z gnilim krompirjem.

Pri krompirju razločujemo suho in mokro gnilobo. V prvem slučaju se izpremeni sočno gomoljno staničje v probkovino ter postane žilavousnjato. Ako bolezen napreduje, začne se krompir krčiti in gubiti, dá se prav lahko razdrobiti ter slednjič popolnoma zapade suhi trohnboli. Pri mokrotni gnilobi pa krompir začne prav hitro razpadati ter se staničje izpreminja v neko umazano brozgo, ki se tem hitreje širi, čim ugodnejši so za njo zunanji vplivi. Ako se je živina krmila s takim bolnim krompirjem, se doslej splošno niso še opazale zle posledice. Opazila se je sicer semtertja lijavica ali pa napetnost, toda pokazovali sta se tu in tam tudi tedaj, ako se je živini pokladal zdrav krompir. Toliko se lahko reče o krompirju, ki je le deloma gnil. Da je pa popolnoma gnil krompir živini škodljiv, o tem pač nihče ne dvomi. Kolikor so dokazale poskušnje, dá se glede pokladanja bolnega krompirja to-le reči:

Suhognil krompir je težko prebaven in so posebno njegovi žilavousnati deli celo neprebavni. Pri mladih prasičih se je uže večkrat pripetilo, da so jim taki krompirjevi deli obtičali v črevih ter se je prasičem vsled tega zaprlo. Za konjsko krmo tak krompir sploh ni sposoben, ker nima niti krepilnih niti redilnih lastnostij. Krave, kterim se je dalj časa pokladal bolen krompir, pomešan z repo, sicer niso bile slabe, ali čez nekaj časa so začele težko ustajati. Pri ovcah, kterim so dali večkrat in morebiti preobilo bolnega krompirja, dognala je izkušnja, da so vsled tega večkrat izvrgle. Zatorej, kmetovalci, bodite previdni pri krmljenju gnilega krompirja!

Kako ravnati, da kumarno seme začne zgodaj kaliti.

Kumarno seme naj se vsuje v posodo, napolnjeno z vodo, in potem naj se posoda postavi na kak gorek prostor. Po 48. urah naj se prazno seme, ki plava vrhu vode, odstrani, ostalo pa, ki je v vodi na dnu posode, naj se položi v prav vlažen mah. Seme in mah naj se pa zavijeta v mokro, gosto cunjjo, ki naj se položi na kak gorek kraj, pa ne za peč ali na ognjišče, kjer je toplota suha in je sploh neenakomerna, ampak kam drugam. Najbolje je ta zavitek položiti kam v goveji hlev. V hlevu naj se z gnojnimi vilami izkoplje majhna jama, vanjo naj se dene mahov zveženj ter naj se zakrije. Po 43. urah se zveženj vzame iz jame in glej, uže kukajo mlade rastlinice z odkritimi kopicami in z uže precej krepkimi koreninicami iz maha. Ako je vreme ugodno, presađa se lahko takoj na pripravljene gredice. Po gredicah naj se namreč naredi 10 centimetrov globoke brazdice, v ktere naj se skrbno vložijo male rastlinice, ki naj se rahlo pritisnejo k zemlji.

Voda, s katero se zalivajo, ne sme biti premrzla. Potem se rastlinice, ali prav za prav vzkalilo seme, na lahko pokrije s tanko plastjo prezejana zemlje, kakeršna se navadno rabi pri presajanju cvetic. Ako bi vreme za tako delo ne bilo ugodno, potem naj se dene cunjja, v kateri je kumarno seme, na kak hladen prostor. Brazdice, ki ostanejo odprte, naj se pokrijejo, kadar nastanejo mrzle noči, s popirjem (dobri so stari časniki), ki naj se zato, da ga ne odnese veter, pritrdi s kamenjem ali pa tudi s koli, ki naj se polože nanj. Isto tako naj bodo brazdice pokrite tudi po dnevu, ako je vreme neprijetno in mrzlo. Na koncih naj se pa brazdice nasujejo z zemljo, da ne vleče veter po njih. Na ta način sajene kumare obrode prav rano.

Kako ravnati z mladim drevjem, ktero je poškodoval sneg.

Ako se je deblo le upognilo ali pa se je le na pol prelomilo, skrbno naj se od njega odstrani iverje. Drevesce je treba poravnati ter je trdno privezati h kolu, razpoka naj se pa namaže z drevesnim voskom ali pa z ilom. Ob enem se pa mora krona nekoliko skrajšati. Ako se je tako postopalo, zacelila se bode v teku leta marsiktera rana. Ako bi se pa to ne zgodilo, potem je pa skoraj gotovo, da poškodovana drevesca prihodnjo pomlad začno poganjati mlado brstje ravno pod razpoklino, t. j. ravno pod tistim mestom, kjer se je drevesce preteklo leto poškodovalo. Iz tega brstja se pa drevescu lahko napravi nova krona. Če je pa drevescu poškod-

vana le krona, potem naj se skrajšajo še vse ostale stranske veje v razmerju z ostalim nepoškodovanim delom krone, in sicer tako, da so očesa, pri katerih se veje odrežejo, obrnjena na zunaj. Na ta način dobi na novo zrastle krona lepo obliko. Odrezuje naj se gladko in s prav oštrim rezilom, a rane naj se pomažejo z drevesnim voskom. Isto tako se morajo vse druge rane in razpoke pogladiti z oštrim rezilom ter se ne smejo puščati nepotrebni štrklji. Vse rane naj se namažejo. Jako dobro je tudi rane in razpoke obrezovati. Vsaka nalomljena ali pa učesnjena veja naj se podpre in če je mogoče tudi prikrajša. Ako pa je ostal le štrkelj, ki nima postranskih vejic, odreže naj se pri deblu. Ako poškodovana veja kaže, da bo še poganjala, potem naj se odreže neposredno za tisto vejico, ki obeta, da bi postala glavna postranska veja. Vse večje rane naj se režejo z žago, ne pa s sekiro. Paziti je treba, da se ne naredi po nepotrebem štrklji, iverje in razpokline. Take rane je treba dobro pogladiti z nožem ali pa z obličem; kajti, kolikor bolj gladka je rana, toliko manjša je nevarnost, da bi začela gniti. Vse večje rane naj se namažejo s katranom. Pri poškodovanih drevescih, ki imajo namen kinčati naše vrte in druge enake nasade, ravna naj se baš tako, kakor smo zgoraj povedali, le krone naj se do kraja odrežejo, ker se potem lože lepo uravnajo.

Polaganje mokre krme konjem.

Konjem ne škoduje nič tako zelo, kakor mokra krma. Razvada ta je splošna, in vzroki, ki jih navajajo za to, so dostikrat zelo čudni. Nekteri pravijo: Živalim tečne mokra krma bolje; drugi navajajo, da je konj z mokro krmo mnogo prej opravljen; navadno pa ljudje ne mislijo nič in polagajo mokro krmo, ker je bila vedno taka navada. Resnica pa je, da potrebujejo živali manj časa, da zaužijejo mokro krmo, nego jim je treba za suho. To je pa ravno glavna napaka mokre krme. Ako se klade suha krma, mora jo žival počasi prežvekovati in jo obračati po gobcu, da jo premoči s slinami. Ako je krma uže mokra, pride v želodec, predno se je pomešala s slinami. Želodec pa ne more veliko opraviti s krmo brez slin. Taka krma je neprebavna in gre večinoma neprebavljena z iztrebki ven. Po mnogih poskušnjah se je dokazalo, da prebavljajo konji suhe krme 6krat do 8krat več, nego mokre. Konji, katerim se polaga mokra krma, so navadno videti lepo rejeni, ali napi so samo od premnogo zaužite vode. Pote se lahko in opešajo in se zatorej ne dajo dobro porabiti za težka dela. Dostikrat oslabi zaradi tega tudi želodec, in žival lahko dobi koliko. Tudi se zelo veliko krme potroši, ako se polaga mokra. Kajti očitno je, da se zastoj polaga oves, kateri se nahaja neprebavljen v konjščaku, ker se ravno ni porabil za hrano in krepljenje konja, posestnik je pa vender moral plačati zrnje. Zato ne moremo dosti svariti, ne polagati mokre krme. Kdor hoče skrbeti za svojo žival in jo varovati, daje naj ji samo suhe krme in čiste vode. Kdor je le malo časa pokladal suho krmo, gotovo ne bo več mokre.

Razne reči.

— **Zablačeno seno.** Prijatelj kmetijstva opominja posestnike travnikov, naj ne pokladajo zablačenega sena ali otave, kajti taka klaja škoduje plućam in povzroči lahko plučno kugo ter tudi izvirgavanje. Tako seno naj se raje sežge. Močno za-

blačena klaja se ne da zboljšati niti z izpiranjem niti z mlatvijo. Zablačeno seno tudi ni za steljo, ker bi je živina vender le dobila, če bi je pod njo nastiljali. Prah škoduje pa tudi očem in plućam ljudij.

— **Mah se zareja po travnikih** le vsled pomankljivega gnojenja. Vsak kmetovalec ve dobro, da mah po primernem gnojenju izgine popolnoma s travnikov, namesto njega pa vzraste žlahtna trava. S samim uničevanjem mahu ne izboljšamo prav nič travnikov. Uničevanje mahu in krepcanje travnikov se mora ob enem vršiti, če hočemo imeti kaj uspeha. To dosežemo s temeljitim branjem in gnojenjem travnikov. Z branjem odpravimo mah in prerahlamo tla, kar je zelo velike koristi; zato se mora to vedno pred gnojenjem zgoditi. Za gnoj se da porabiti lesni pepel, apneni prah, mavec, cestno blato, dobro uležan kompost, Tomasova žlindra z žveplenokislim kalijem, gnoj iz stranišč, kostna moka, gnojnica itd.

— **Ne trpinčite konj!** V hudi zimi postanejo kovinski predmeti tako silno mrzli, da morejo na roki, ki pride z njimi v dotiko, narediti rane, podobne opeklini. Posebno občutno je, če pride s takim predmetom, na pr. s kluko pri vratih, v dotiko mokra roka. Če se pa takega predmeta dotaknemo z jezikom je pa celo ludo. Kar velja za človeka, velja ravno tako tudi za žvino, in vender nihče ne misli na to. Pri nas navadno hranijo konjsko opravo zunaj hleva, na prostem, in kadar vpregajo, vtaknejo konjem v gobec mrzlo brzdo, kar konju naredi velike muke in mu večkrat tudi gobec rani. Potem ni čuda če so konji po zimi v gobcu bolni, da ne morejo jesti. Vzroki boleznai se iščejo povsod drugod, le tam ne, kjer so. Proč torej z mrzlimi brzdami!

— **Kako meso pri sušenju brani muh?** Znano je, kako so poletni čas muhe sitne, da skoro največ zavoljo njih ni mogoče mesa sušiti. Temu se lahko pomaga na tale način: Kadar meso soliš, pazi dobro, da uže v tem času ne znese kakšna muha nanj jajec, iz katerih se kmalu izvale črvi. Potem hrani meso v dobro zaprti posodi, in kadar meniš meso obesiti, stori to zvečer, kadar se že kadi. Če je zjutraj meso še vlažno, hrani je zopet na temnem prostoru in zvečer je zopet deni v dim. To ponavlja tako dolgo, dokler meso ne izgubi zunanje vlažnosti in se potem ne primejo več mušja jajca.

— **Zakaj se klobase pokvarijo?** Muogokrat se čuje tožba, da se mesene klobase ne suše lepo, temveč se usmradijo. Navaja se mnogo vzrokov, ali resnični so pa tile: 1.) Meso se je premalo drobno zrezalo, zategadelj sol in druge dišave niso mogle vsak košček popolnoma prevzeti. Premalo soljeno meso pa, kakor znano, začne gniti. 2.) Se je meso s soljo in dišavami premalo zmešalo in zgneto. V resnici se mora dobro soljeno meso pred delanjem klobas tako dolgo mešati in gnesti, dokler se ne čuti, kakor bi bilo gladko, če z roko potegneš po njem, t. j. koščeki se ne smejo več otipati. 3.) Lahko je pa tudi vzrok to, ker se z leseno iglo (špilo) v narejene klobase ni napravilo dosti lukenj, skozi ktere se pri sušenju odteka mokrota in dohaja zrak. Dobro je tudi klobaso, kadar se dela, prav močno zadrgniti, da se meso prav trdo stisne, kajti mehke klobase se najraje kvarijo.

— **Belim vinom, ki imajo preveč barve, pomagaš,** če jih krepko čistiš. Dobro čistilo v to svrhu, katero imaš vedno pri roki, je jajčni beljak. Posebno uspešno se tako vino čisti, ako vzameš na hektoliter vina liter sladkega posnetega mleka, ki ga dobro speniš in vmes pomešaš 4 do 5 beljakov.

— **Surovega masla ne hrani na svitlobi,** ker je ta naredi lojevo. Skušnje so namreč to jasno dokazale, in trditve kmetovalcev, da se surovo maslo, zavito v zeleno listje, bolje obdrži, je popolnoma resnična, kajti to listje zavira pristop tistih svitlobnih trakov do masla, ki je morejo kvariti.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 42. Pri nas bi radi ustanovili **konsumno društvo**, zato prosim sveta, ali je tako društvo umestno, kje bi se dobil vzorec za pravila in kam naj se obrnemo za potrditev pravil? (L. H. v D.)

Odgovor: Konsumno društvo je le po imenu društvo, v resnici je pa zadruga s posebnimi pravili, ki veljajo istočasno za trgovinsko pogodbo med posameznimi zadrugniki. Ta pravila mora podpisati vsak zadrugnik, podpis pa mora notar legalizovati. Pravila je potem treba poslati deželnemu sodišču, in to na njih podlogi potem zadrugo vpiše kot tvrdko. Vzorec pravil, seveda nemških, morete dobiti na Dunaju pri Hugo H. Hitechmannu (I. Dominikanerbastei, 5) — Sicer Vam pa svetujemo poprijeti se raje kaj bolj potrebnega kakor pa snovanja konsumnega društva, ker uspeha pri naših razmerah ne smete pričakovati. Predaleč bi nas zavedlo, če bi Vam hoteli navesti vse vzroke, zakaj uspevanje takih društev pri nas ni mogoče; utemeljimo naj le v kratkem njih neumestnost. Ako naj konsumno društvo uspeva, mora obsegati velik krog zadrugnikov, ki imajo veliko potreb ter v resnici dajo kaj izkupiti. To je pa le mogoče v krajih z velikim obrtom, koder je na stotine delavskih obitelj, ali na deželi v krajih z bogatimi gospodarji, ki na pr. rabijo cele vagonne umetnih gnojil, krmil i. t. d. Pri nas vsega tega ni. Konsumno društvo more pri nas povsod biti navzvano le na majhen krog konsumentov z jako skromnimi potrebščinami. Imena vredne potrebščine so sol, kava, sladkor, riž, petrolej, moka in otrobi. Vsi t. d. velike konkurence je dobiček pri trgovini s temi rečmi uže tako jako pičel; sol se prodaja brez dobička, pri vseh drugih imenovanih rečeh je pa dobro računjeno, če se vzame 2 kr. zasluzka pri vsakem kilogramu, kar pa dejansko niti res ni. Sedaj pa računajte prav majhne letne troške: 100 gld. najemščine za prodajalnice in skladišče, 20 gld. za obrestovanje in amortizacijo investovanega kapitala, 80 gld. za davek, razne pristojbine, vožnjo iz kokodvora ter vse drugo in slednjič 600 gld. za prodajalca. To vse znaša 800 gld., ktere je treba pokriti z dobičkom. Prodajalec mora biti izučen trgovec, ako naj podjetje uspeva. Če ga slabo plačate, si pa sam vzame, in tak nezvest človek zadrugo uniči v enem letu. Da naredite 800 gld. dobička, morate na leto prodati 40.000 kg blaga, ne všteti sol, kar pa ni tako lahko, kajti upoštevati morate, da mora konsumno društvo prodajati ceneje in boljše blago, kakor zasebni trgovci, drugače društvo nima pomena. Vrh tega znižajo tekmujoči trgovci ceno. Oni imajo navadno manjše troške, ker so naseljeni v svojih hišah, na deželi imajo pa trgovci prodajalnice zraven drutih podjetij in jih zato delavne sile manj stoje; istotako je z dovažanjem s kolodvora, in ker sami vsako minuto nadzirajo trgovino ter se gre za njih žep, zato tudi malo ali nič ne izgube z izneverjenjem. Če torej vse to preudarite, morate priti do zaključka, da konsumna društva za naše malenkostne razmere po deželi niso umestna.

Vprašanje 43. Imam staro deteljišče, ktero spomladi preorjem in potrosim z **umetnim gnojem**. Sadil bom za poskušnjo turščico, fižol, peso, krompir, radič i. t. d. Kteri gnoj bi bil za to? Ali naj ga potresemo pred oranjem ali po njem? (V. P. v K.)

Odgovor: Na Vaše vprašanje je ravno tako nemogoče odgovoriti, kakor ni mogoče iz kratkega pisma (vprašanja) posneti bolezen kake živali. Kako naj povemo, kakšno gnojilo rabite, ko ne poznamo Vaše njive? Če je njiva gnojna, t. j. da ima v sebi dovolj dušika, potem jo gnojite s kalijevim superfosfatom, če ji pa tudi dušika manjka tedaj gnojite tudi s kakim dušikovim gnojilom, na pr. s čilskim solitrom, ali s kakim gnojilom, ki ima vse redilne snovi v sebi, t. j. solitrovim kalijevim superfosfatom. Gnojila se potresejo na preorano njivo ter se potem podvlečejo.

Vprašanje 44. Nasadil bi rad kostanj, za ktereга imam dobro lego. Storil sem uže to, a vzkalil mi ni še nikdar. Prosim pouka, kako naj sadim **kostanj**? (J. P. v K.)

Odgovor: Če hočete kostanj saditi, pustiti ga morate poprej kaliti; vrtnarji to imenujejo „stratificiranje“. V to svrhu vložite jeseni kostanj med droben pesek (sviž) v majhen zaboj ali lonec. Pesek bodi moker. Posodo hranite čez zimo v topli kleti, ali jo pa zakopljite toliko globoko v zemljo, da ne pride zmrzlina do nje. Ko je spomladi vreme primerno, prične se saditev. V dobro prerahlanem svetu se naredi 4 do 6 cm globoke jamice in v vsako se zopet vbode s kakim klincem luknjica. Nakaljen kostanj se vzame varno iz peska, kalica, t. j. bodoča korenina, se pri koncu nekoliko odščipne in potem se nakaljen kostanj tako vložiti v jamico, da kalica moli v luknjico. Na to se kostanj zaspe z zemljo in se od vseh stranij pritisne nanj.

Vprašanje 45. Minulo leto je izpodjedel črv na mojih senožetih po mnogih krajih trato popolnoma, da ni ostalo nobene koreninice. Teh mest ni mogoče preorati, ker je svet prekamnit. Kaj naj storim, da se bodo tla zaledinila? Ali bi ne bilo najbolje tla posejati in potresti z gnojem? (M. F. v Z.)

Odgovor: Po setvi gnoj trositi ne bo dobro, zato Vam priporočamo, če tla niso gnojna, polijte jih sedaj precej z gnojnico, ali pa jih pognojite na kak drug način. Spomladi pa, ko pride čas setve, posejte gola mesta s travno mešanico in spravite seme pod zemljo z železnimi grabljami.

Vprašanje 46. Kako se iz jabolk dela kis? Sadje sem uže zmečkal, a sedaj ne vem, kako naj dalje postopam. (F. Š. na S.)

Odgovor: Najbolje je zmečkano sadje iztisniti in potem iz mošta delati kis. Odprto kad ali drugo posodo napolnite za tretjino z dobrim starim kisom, dve tretjini pa dodajte sadnega mošta in pustite vse to stati 8 dni; potem odtočite iz posode dve tretjini kisa ter to nadomestite z novim moštom. To ponavljajte vsakih 8 dni, dokler imate kaj mošta. Prezreti pa ne smete, da je za izdelovanje kisa najbolj ugodna toplina 20 do 25 ° C.

Vprašanje 47. Za sosesko delam lokev za napajališče. Kako naj naredim tla in steve, da bo držala vodo. Eui mi svetujejo najprvo tla nabiti z ilom, potem položiti gori plošče ter jih zaliti s cementom. Drugi zopet svetujejo najprvo s cementom narediti tla, gori položiti plošče in zloge zaliti s cementom. Kaj bi bilo najbolje in kje bi se dobil izveden zidar? (J. P. v N.)

Odgovor: Obojno je dobro, a v obeh slučajih bo dobro tla utrditi z dobro obdelanim ilom. Prav dobra tla in najcenejša so pa iz cementnega betona, ki se naredi kakih 15 do 20 cm debel iz zmesi iz cementa ter razno debelega gramoza. Površina betona se potem še s cementovo malto zgladi. Beton se mora seveda znati delati, zidarja Vam pa more priskrbeti vsak staveni podjetnik, ki to razume.

Vprašanje 48. Po moji njivi se vedno pasejo sosedove kokoši ter mi napravljajo veliko škodo. Vsa opominjanja nič ne izdajo; sosed se le norčuje in še več kokošij redi. Kaj naj storim, da se obvarujem te škode? (J. R. na D.)

Odgovor: Po občnem državljskem pravu ste opravičeni na svojem posestvu postreliti tiste domače živali, ki se ne da do vjeti in zarubiti. K takim domačim živalim spada kuretina. Ustreljeno kokoš pa pošljite lastniku, oziroma pustite jo ležati ter obvestite lastnika, da pride ponjo.

Vprašanje 49. Imam kobilo, ki je bila pred osmimi meseci pri žrebcu, a ker je zelo rejena ne spoznam, če je breja ali ne. Na kakšen način naj se prepričam, če je kobila breja ali ne? (J. J. v S.)

Odgovor: Vnanja znamenja brejosti kobile pozna vsak konjerejec, in če jih sami ne poznate, pa vprašajte svoje sosedo. Vsa gotovost se pa mora pridobiti, če veščak seže v maternico ter kobilo preišče.

Vprašanje 50. Kupil sem letos nekaj stotov kajnita in Tomásove žindre ter hočem z njima poskusiti ne le na travniku, temveč tudi pri pšenici in detelji. Oboje raste na težki ilovnati in dobro pognojeni njivi. Ktero teh gnojil je za pšenico in ktero za deteljo? (J. B. v V.)

Odgovor: Obe ti dve gnojili se rabita skupaj pomešani, ker eno da rastlini potrebno fosforovo kislino, drugo pa kalij. Posebno na detelji se s temi gnojili doseže velik uspeh, a pripomniti Vam moramo, da se Tomásova žindra počasi razkrajaja, zato pa letos ne boste zapazili nobenega učinka, ako jo še le sedaj potrosite. Tomásova žindra se trosi jeseni ali vsaj po zimi.

Vprašanje 51. Moj prednik je prodal proti enkratnemu plačilu 175 gold. košnjo na svojem travniku, ki daje povprečno po 30 stotov dobrega sena. Je li kak zakon, ki naredi to kupčijo neveljavno, ktera je bila sklenjena, predno je prišel v veljavo zakon proti oderuštvi? (B. V. na Č.)

Odgovor: Ta kupčija se ne da razdreti in tudi nima na sebi nobenih znakov oderuštva, kajti kupec je kupil košnjo v „nadi“, da jo bo vsaj toliko časa užival, da se mu kupčija izplača. Mogel bi pa umreti še tisto leto, in v tem slučaju bi vse izgubil. Vaš prednik je prodal od svojega travnika (kteri je sedaj Vajš) služnost užitka, ktera velja do smrti užitarja (kupca), če ni bila kupčija drugače dogovorjena.

Vprašanje 52. Zaradi nedostajanja posode sem moral dejati v sod, kterege vedno rabim za slivovec, domače rdeče vino. Sedaj je sod zopet prazen, zato prosim sveta, kako naj naredim, da bo sod zopet poraben za slivovec? (J. M. v B.)

Odgovor: Vino ne onečisti soda, in je mogoča le ta nepravilika, da slivovec v njem nategne vinsko barvo. Barva navadnega rdečega vina se bo menda uže da la izprati z vodo, zlasti z apneno vodo. Barva črnega vina se pa mora uže bolj skrbno izprati. Najvarneje bodete postopali, če sod napolnite za nekaj dnij z vodo, kteri ste dodali 1 do 2 % žveplene ali solne kisline. Na to izpraznite sod ter ga napolnite z apneno vodo zopet za nekaj dnij. Apno umori kislino. Slednjič izperite sod kakor navadno, potem ga zažveplajte in zabijte. Pred porabo ga seveda zopet dobro izplaknite.

Vprašanje 53. Pred tremi leti sem dobil od deželnega odbora nekaj ameriških trt „jork madejre“, ki silno slabo raste, da ne zasluži drugega nego to, da bi jo zatrl. Kaj je temu vzrok? (J. M. v B.)

Odgovor: Imamo različne ameriške trte, ki pa zahtevajo različne zemlje in zato je bržkone slabi rasti Vaše „jork madejre“ vzrok neprikladna zemlja. „Jork madejra“ pa sama na sebi ni dosti vredna ameriška trta, ki slabo klubuje trtni uši, v neprikladni zemlji pa prav nič. Iz tega razvidite, da je ni priporočati za podlogo za cepljenje, ker imamo drugih boljših in zanesljivejših trt. Če so jo pa razširjali svojedobno, prihaja od tod, ker rodi grozdje, ki je porabno za vino. To vino pa ni nič posebnega, zato vsak bolje naredi, če nasadi vinograd s cepljenkami.

Gospodarske novice.

* Gospod Ivan Beutler pl. Heldenstern, c. in kr. ritmojster, poveljnik žrebčarski postaji na Selu pod Ljubljano ter ud samostalnega konjerejskega odseka naše družbe, je prestavljen na žrebčarsko postajo v Hačinu pri Olomucu. Konjerejski odsek ter konjerejci naše dežele sploh, ki so prišli kdaj z njim v dotiko, poznajo imenovanega gospoda ritmojstra kot ljubeznivega častnika, ki je bil jako vnet za prosep naše

konjereje, zato gotovo govorimo vsem iz srca, ako obžalujemo njegov odhod ter mu želimo na novem mestu istega zaupanja in spoštovanja, kakor ga je užival pri nas. — Na mesto njega pride v Ljubljano g. c. in kr. ritmojster Valentin Melecki iz Radavca. — Našim konjerejem dobro znani c. in kr. polkovnik g. J. Wild v Gradcu je nevarno obolel. — Bivši poveljnik žrebčarske postaje na Selu pod Ljubljano, g. c. in kr. ritmojster E. Hanslik, je prestavljen iz Drobovic v Galiciji v Senj v Dalmaciji.

* Na nakupovanje konj za c. in kr. vojno, ki bode v četrtek, dne 5. marelja dopoldne v Šentjaneju, še enkrat opozarjamo naše konjereje.

* Semenski oves je družba ves oddala, zato ne sprejema več naročil nanj.

* Čespljevega drevja družba letos nima naprodaj, zato prosimo č. ude naše družbe, naj se na to ne ozirajo ter naj ga ne naročajo pri nas.

* Semenski krompir oddaja družba tudi to leto, in sicer 100 kg po 3 gld. 50 kr. z dvema vrečama vred, in 50 kg za 1 gld. 75 kr. z vrečo vred. Oddajajo se le cele vreče po 50 kg. — Za oddajo namenjene vrste so poskušene na družbenih posestvih. Imenovati je v prvi vrsti onejidovca in zborovca. Naročila se sprejemajo, dok'er je kaj zaloge.

* Umetna gnojila za vinograde je pričela naša družba oddajati; zato opozarjamo one, ki jih želijo, na dotični razglas med uradnimi vestmi.

* Semena trav, zelenjadi, pese i. t. d. družba nima naprodaj; zato nujno prosimo družabnike, naj nam s takimi naročili ne nalagajo nepotrebnega dela, pismenega odgovarjanja. Kar družba oddaja, to tako razglasi z vsemi pogoji vred; zato ni treba daljnega povpraševanja.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Oddaja umetnih gnojil za vinograde.

Vsled vedno bolj vidne potrebe umetnih gnojil za vinograde je ukrenil podpisani odbor oddajati od sedaj naprej taka gnojila, in sicer

surovo kostno moko (s 4% dušika in 16% fosforove kisline) po 4 gld. 50 kr. 100 kg na ljubljanskem kolodvoru, in žveplenokislj kalij (s 50% čistega kalija) po 13 gld. 100 kg na vseh kolodvorih kranjske dežele.

Za hektar vinograda za 4 leta trajajoče gnojenje se rabi 20 meterskih stotov (po 100 kg) surove kostne moke in 4 stote žveplenokislega kalija. Pri tej množini se računa, da vsa fosforova kislina ni razstopna, primanjkujoči dušik se pa ob gnojitvi doda z domešanjem mešanca (komposta), dobre gnojne zemlje i. t. d., ker se morajo vsa ta gnojila rabiti pomešana s prstjo, kakor je povedano v 3. številki letošnjega „Kmetovalca“, na str. 18. in 19. — V ravno tem razmerju se rabi na oral 11½ stotov kostne moke in 2¼ stota žveplenokislega kalija.

Naročila se sprejemajo le na cele stote. Opomniti moramo, da družba teh gnojil nima v svojih skladiščih, temveč bodo naročila izvrševale po naročbi podpisanega odbora one tvornice, s kterimi se je kupčija sklenila.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 29. februarja 1896.

Ivan Murnik s. r.,
predsednik.

Ravnatelj Gustav Piro s. r.,
tajnik.

Št. 2000.

Razglas.

Glasom uradnega naznanila je svinjska kuga v mestnem ozemlju **Varaždin** na Hrvaškem že delj časa popolnoma prenehala.

Zategadelj se ob deloviti razveljavi tauradnega razglaša z dne 18. julija 1895. l., št. 9391., iznova dovoljuje **uvažati pitane prasiče** z živo težo najmenj **120 kilogramov** iz zgoraj omenjenega mestnega ozemlja po železnici v postajo **Ljubljano** v ta namen, da se prepeljejo v mestno **klavnico** in se tam takoj zakoljejo.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 1. februvarija 1896.

Št. 2001.

Razglas.

Glasom uradnega naznanila je deželna vlada v **Sarajevu** zategadelj, ker se je konstatirala **svinjska kuga** v zemljedeljski postaji v **Modriču**, dotlej, dokler se ne ukuže drugače, to postajo in vse v obližju 5 kilometrov okoli te postaje ležeče kraje okraja **Gradačac** zaprla, da se niti vanje niti iz njih ne smejo uvažati ali goniti prasiči.

Zategadelj se vsled razpisa visokega c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 27. januarija t. l., št. 2727, in v zmislu tauradnega razglaša z dne 27. julija 1895. l., št. 9837., brezizjemno prepoveduje **uvažati prasiče** iz občine **Modrič** okraja **Gradačac** v Bosni v istem ozemeljskem obsegu na **Kranjsko**.

Prestopki te prepovedi se kaznujejo po zakonu z dne 24. maja 1882. l., drž. zak. št. 51., oziroma po § 46. občnega zakona o živinskih kugah in po izvršitvenem ukazu, izdanem k temu zakonu iz leta 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 1. februvarija 1896.

Št. 2157.

Razglas.

Glasom kraljevega ogerskega izkaza o živinskih kugah z dne 22. januarija 1896. l. je **svinjska kuga** razširjena po komitatih **Bekeš, Kolož, Tolna** in **Torontál** ter po ozemlju kr. svobodnih mest **Baja, Pančova** in **Vršeč**.

Zategadelj se v zmislu tauradnega razglaša z dne 3. julija 1895. l., št. 8510., brezizjemno prepoveduje **uvažati prasiče** iz zgoraj imenovanih komitatov in kr. svobodnih mest.

To se razglaša v izogib kazenskih nasledkov po zakonu z dne 24. maja 1882. l., drž. zak. št. 51., oziroma po § 46. občnega zakona o živinskih kugah in izvršitvenega ukaza, izdanega k temu zakonu iz l. 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 3. februvarija 1896.

Št. 2443.

Razglas.

Ker je deželna vlada v **Sarajevu** dne 18. januarija t. l. izjavila, da sta okraj **Brčka** in občina **Gornji Žabar** okraja **Gradačac** popolnoma prosta svinjske kuge, zategadelj se deloma razveljavlja tauradni ukaz z dne 13. januarija t. l., št. 782., ter se iznova dopušča **uvažati normalnotežke pitane prasiče** (ki imajo najmanj 120 kilogramov žive teže) iz okraja **Brčka** in iz občine **Gornji Žabar** v okraju **Gradačac** v Bosni po železnici v klavnico mesta **Ljubljane** na **Kranjskem**.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 10. februvarija 1896.

Št. 2766.

Razglas.

Na podstavi člena 5. z nemško državo sklenjenega dogovora o živinskih kugah z dne 6. decembra 1891. l. in točke 5. k temu dogovoru spadajočega končnega zapisnika (drž. zak. št. 16. iz l. 1892.) c. kr. ministerstvo za notranje stvari dotlej, dokler se ne ukaže drugače, brezpogojno prepoveduje uvažati govejo živino v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, iz nastopnih zapornih ozemelj nemške države, v katerih je razširjena plućna kuga, in sicer:

1.) Iz vladnih okrajav **Potsdam, Devin, Arnsberg, Düsseldorf** in **Kolin** v kraljevini **Pruski**;

2.) iz vladnega okraja **Spodnje Bavarsko** v kraljevini **Bavarski**;

3.) iz okrožnih glavarstev **Lipsko** in **Cvikava** v kraljevini **Saksonski**;

4.) iz vojvodine **Anhaltske**.

Ta prepoved stopi na mesto prepovedi, ki je bila izdana vsled razpisa c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 17. januarija 1896. l., št. 1819., oziroma s tauradnim razglasom z dne 20. januarija l. 1896., št. 1328.

To se razglaša vsled razpisa visokega c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 10. t. m., št. 4570., z dodatkom, da se prestopki te brezpogojne uvozne prepovedi kaznujejo po zakonu z dne 24. maja 1882. l., drž. zak. št. 51., eventualno po predpisu § 46. občnega zakona o živinskih kugah in k temu zakonu izdanega izvršitvenega ukaza, drž. zak. št. 35. in 36. iz leta 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 14. februvarija 1896.

Št. 2832.

Razglas.

S prasičjim transportom iz **Hödmezö-Vasarhelja**, komitat **Congrad** na **Ogerskem**, se je dne 4. februvarija t. l. svinjska kuga zanesla v **Rumburg** na **Českem**.

V zmislu tauradnega razglaša z dne 3. julija 1895. l., št. 8510., se zategadelj brezizjemno prepoveduje uvažati prasiče iz zgoraj imenovanega komitata tudi na **Kranjsko** brez ozira na njih živo težo.

To se s tem razglasom razglaša v izogib kazenskih nasledkov po zakonu z dne 24. maja 1882. l., drž. zak. št. 51., oziroma § 46. občnega zakona o živinskih kugah in k temu zakonu izdanega izvršitvenega ukaza iz l. 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 16. februvarija 1896.

Listnica uredništva.

J. S. v M. Suhe češplje, ktere hočete porabiti za kuhanje žganja, morate zdrobiti in v vodi namočene pustiti kipeti v zaprti posodi toliko časa, da pokipi sladkor. Kuhanje žganja morate seveda naznaniti. — Belo trnje morete sejati, kakor ste omenili. — V pesek hranjene orehe sadite spomladi 6 do 8 cm globoko, pri čemer pa pazite, da ne polomite kalij, če so orehi uže kalili.

A. L. v B. V Ljubljani in sploh na **Kranjskem** ni nikjer dobiti drenažnih cevij.

J. S. v G. Da se z Vašimi zeljnimi sadikami tako godi, mora biti poseben vzrok, kterega bi mi morali poznati, če naj Vam damo odgovor na Vaše vprašanje. O pridelovanju zelja smo priobčili prejšnja leta obširne spise iz veščakovega peresa.

M. N. v S. Potresna podpora se je razdelila in sedaj ni več upanja, da bi še kaj dobili.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

Št. 4. V Ljubljani, 29. februvarija 1896. Leto XIII.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 29. februvarija 1896. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja, novo blago gld. 32.— kr. do gld. 34.— kr.; nemška detelja (lucerna) gld. 40.— kr. do gld. 50.— kr.; gorenjska repa gld. 36.— kr.; laneno seme, domače ozimno gld. 11.50 kr.; konopno seme gld. 13.— kr. do gld. 18.— kr.; kuminovo seme gld. 33.— kr. do gld. 34.50 kr.

Fižol: Rudeči ribniški gld. 9.50 kr.; rudeči Hrvat gl. 9.— kr.; prepeličar (koks) gld. 10.— kr. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistnega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj.)

Suhe češplje: v dima sušene gld. 14.— kr. do gld. 15.— kr. brez dima sušene gld. 17.— kr. do gld. 18.— kr.

Orehi domači: gld. 12.— kr. do gld. 13.— kr.

Ježice nove: gld. 4.75 kr. do gld. 5.— kr. za 100 klgr.

Med: od gld. 24.— kr. do gld. 25.— kr.

Kože: Goveje, težke nad 40 kg po gld. 34.— kr. do gld. 36.— kr.

težke od 30 do 40 kg " " 26.— " " 28.— "

lahke " " 25.— " " 28.— "

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 31 kr. klgr.)

Telečje kože: 55 kr. za kg.

Kozličeve kože po gld. 1.— kr. do gld. 1.05 kr.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 28 kr. za kg.

Druge vrste 15 do 20 " " "

Kože lisic po gld. 4.— do 4.50

kun " " 9.— " 10.— } za par.

dihurjev " " 2.— " 3.—

vidr " " 9.— " 10.—

Kože zajcev po 15 do — gld. za 100 komadov.

Pepelika (potošl) po gld. 15.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 29. februvarija 1896. Pšenica gld. 8.— kr., rž gld. 7.40 kr., ječmen gld. 6.30 kr., oves gld. 7.— kr., ajda gld. 7.40 kr., proso gld. 6.50 kr., turšica gld. 5.50 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 12.— kr., seno gld. 2.25 kr., slama gld. 2.40 kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Na Dunaji, 29. februvarija 1896. Pšenica gld. 7.18 kr., rž gld. 7.43 kr., ječmen gld. 6.20 kr., oves gld., 6.36 kr., turšica gld. 4.66 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti, ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. (27—2)

Pismena vprašanja pod „9.132“ Gradec, poste restante.

Prodaja se

na grajščini, nekdanj Homačovi pri Črnomlju, vsaki čas iz proste roke: čebelnjak; 100 praznih panjev in 40 panjev živih, dobro ohranjenih čebel; gepel z mlatilnico in slamoreznico. Kozolec (Doppler) z 12 okni (štanti). Kozolec je nov in mu ni enakega na Kranjskem; izdelan je prav lepo iz hrastovega lesa; samo delo je stalo nad 1000 gld. (40—1)

Natančneje se poizve pri

Frančišku Šušteršiču, posestniku v Črnomlju.

Več bikov

do 2 leti starih montefonske (švicarske) pasme ima naprodaj

oskrbništvu grajščine Fužine pod Ljubljano.

== Cena primerna. == (21—3)

RAZGLAS.

Iz gozdne drevesnice v Bršlinu pri Rudolfovem se bode oddalo spomladi 1896. l. 564.000 3letnih krepkih smrekovih sadik.

Sadike se bodo prodajale v drevesnici ali pa primerno zavite in postavljene na pošto ali železnično postajo po 1 glđ. 50 kr. za tisoč.

Pismena ali ustmena naročila sprejema proti predplačilu do konca marca 1896. c. kr. okrajno glavarstvo v Rudolfovem, Krškem in Črnomlju, c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Rudolfovem, in c. kr. gozdar v Rudolfovem Krškem in Črnomlju. (23—3)

C. kr. okrajno gozdno nadzorstvo
v Rudolfovem, dne 13. januarija 1896.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradci.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena najv. v. in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtnice, visokodebelnatih in pritličnih; sadnega drevja, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlahnitve; divjakov in podlag za pritlikovce; jagodnega sadja; lepotičnega drevja in grmovja, drevja za drevojede itd. (16—3)

Razpošiljatev pravilno imenovanih oepičov vsih vrst sadja.

Cenike je dobiti zastonj in franko.

Lepo posestvo

blizu železniške postaje na Gorenjskem se prodaja ali dá v najem. (28—2)

Naslov pove „uredništvo“ tega lista.

NAZNANILO!

Udano podpisani umetni in trgujoči vrtnar, daje na znanje slavnemu p. n. občinstvu in svojim častitim naročnikom, da je njegov, bogato ilustrovan cenik za leto 1896 ravnokar izšel ter se razpošilja na zahtevanje franko in zastonj. V zalogi ima vsakovrstne zelenjadne, poljske, travne in cvetlične semena; lepotne grmiče, borkovce, vrtnice (Gartenrosen), rastline za gorke in mrzle sobe, gomolnatih in čebulnatih rastlin; šopke, vence in raznovrstnih drugih predmetov, sploh vse v njegovo stroko spadajoče reči.

Naročila izvršuje točno, natančno in po najnižjih cenah.

Za obilno obiskovanje prosi z najodličnejim spoštovanjem

Alojzij Korsika,

umetni in trgujoči vrtnar v Ljubljani,
Tržaška cesta.

(18—3)

2 slamoreznice in 2 mlatilnice

z gepelnom, vse v prav dobrem stanu se prodaja iz proste roke. (31—2) Ogleđa in natančneje poizve se pri

JANEZU KAVČIČU, posestniku v Kosezih
nad Gornjo Šiško.

Št. 2162.

Razglas

o oddaji bikov pincgavske (cikaste) pasme.

Deželni odbor oddajal bo koncem meseca marcija 1896. nekoliko bikov plemenjakov pincgavske (cikaste) pasme in sicer v prvi vrsti občinam in le če bi se teh ne zglasilo zadostno število, tudi privatnim živinorejcem.

Prošnje za bika pošljejo naj se do
20. marca 1896.

deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Pogoji, pod katerimi se bodo oddajali, so sledeči:

1.) Bik se mora pravočasno prevzeti na oni postaji, katero bo deželni odbor določil.

2.) Pri prevzetju bika mora plačati zanj polovico nakupnih stroškov.

3. Prejemnik bika se ima zavezati, da ga bo imel dve leti za pleme in da povrne po pet goldinarjev za vsak mesec če bi ga iz kakoršnega koli vzroka, vedno pa z dovoljenjem deželnega odbora pred pretekom dveh let prodal. Nasprotno pa bo deželni odbor dovolil nagrado 20 glđ. če se bode bik rabil najmanj 4. mesece čez dve leti za pleme, za vsak nadaljni mesec pa po 5 glđ. (38 - 1)

Deželni odbor kranjski.

v Ljubljani, dne 19. februarija 1896.

Schichtovo

patentno milo

z znamko „labud“ je najboljša
vseh mil.

(26—2)

Puškarske izdelke,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu, kakor: vsakovrstne puškarske izdelke najnovejših sistemov, puške: lovske za brok ali kroglje, kakor tudi take za tarčo, sobne puške (Flobert), ter orožje v osebno obrambo.

Vsakovrstna popravila in predelovanja po najnižjih cenah.

Vse pri meni izdelano orožje je samo ročno delo iz najboljšega materiala; vse puške so uradno preskušene in dobro uravnane. (34-3)

☞ Za vsako delo sem vestni porok sam. ☞

Obširne ilustrovane cenike, slovenske in nemške, dopošiljam na zahtevanje poštne prosto.

ANTON SODIA, puškar v Borovljah
(Ferlach) Koroško.

Lajca za valjenje

od posebno plemenitih kur, kakor: od pegatk eno po 15 kr., od pravih štaj. kur po 15 kr., Houdan po 20 kr., Plymouth Rocks po 20 kr., domače Fazane 30 kr., Dorking 30 kr., Kokinkina rumene 30 kr. in prave harcarske kanarčke z domačim križane prodaja (37-1)

IVAN KRANJC v Št. Ilju pošta Velenje na Štajerskem.

Semenski krompir

«rožnik» in «beli amerikanec» zgođen, kakor pravi češki in ogerski «onejidovec», mali čebulček za saditi in več drugih vrst semen prodaja po nizki ceni (32-2)

JOSIP LEVC, trgovec v Ljubljani.

Vse stroje za kmetijstvo

ZLASTI POSEBNOSTI

je dobiti le

PRI TVRDKI IG. HELLER.

STISKALNICE ZA SENO, SLAMO

in druge reči,

DRHIAVLJSKE STISKALNICE,

diferenoijalne

VINSKE STISKALNICE,

NOVE TRTNE ŠKROPILNICE

PO VERMORELU,

SAMODELUJOČE TRTNE ŠKROPILNICE iz BAKRA

z zračnim pritiskom.

Novo malne za sadje in sadne stiskalnice.

Peči na par za krmo, stroje za grozdje robljati, sušilnice za sadje in zelenjavo, robkače za turščico, trijerje, mlatilnice, slamoreznice itd.

Sestavni deli iz vlitiga železa, surovi in prirejeni. za vse stroje. Vse to prodaja pod najugodnejšimi pogoji z jamstvom in daje na poskušajo (17-3)

IG. HELLER na Dunaji

II/2, PRATERSTRASSE št. 49.

Bogato ilustrovan 192 strani obsežen cenik v slovenskem in nemškem jeziku se pošlje zastonj.

Prekupci se iščejo.

☞ Pred nakupom ponarejenih reči se sviri! ☞

C. in kr. privilegovani aparati v ohranjenje piva.

Taisti so za gostilne in domačo porabo neizogibno potrebni in imajo to prednost, da pivo brez umetnega dovažanja ogljikove kisline ostane cele tedne sveže in okusno. Njihova uporaba je jako priprosta.

Poskusi teh preskušanih aparatov so dokazali, da se pivo od začetka, do zadnjega kozarca enako dobro, peneče in čisto ohrani. (22-3)

Cenike z navodilom pošilja izdelovatelj:

Albin C. Achtschin star. v Ljubljani

Gledališke ulice št. 8.

Priznalno pismo:

Z Vašim aparatom za pivo sem popolnoma zadovoljen, kajti pivo je čedalje boljše ohranjeno in okusno. Primerno nizka cena in jako pripravljeni aparat brez vsake najmanjše sitnosti me primora Vam vso zahvalo izreči in Vam zagotovim, da bodem vsacemu istega najtopljeje priporočal.

Kamnik, dne 11. januarja 1896.

S spoštovanjem

Josip Kenda.

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo so gospodarstvenika. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Najbolje osipalnice in pluge po 8 gld., močnejše po 9 gld. izdeluje
Mih. Preložnik, kovač v Hotinji Vasi, pošta Kranichsfeld. (34)

Ameriške trte, cepljene in necepljene, ima vedno naprodaj grajščinsko oskrbništvu na Raki na Dolenjskem. (37)

Nov sadni mlin (za vrteti), s katerim se v 12 urah do 70 merikov sadja zmečka, prav trden, je naprodaj pri Matiju Lunderju, posestniku v Zalesji, pošta Nova Vas pri Rakeku. Ob enem tudi naznanja, da sam izdeluje take sadne mlince. Cena jim je 40 gld. (40)

6 prasičkov event. tudi 7 (3 svinje in 4 mrjaščeki) čistokrvni jorkširci so naprodaj po primerni ceni (rojeni 14. febr. 1896.) pri Lovru Bogonarju, posest. v Nemški Vasi pošta Krško. (45)

Več sto praznih, uže rabljenih a vendar v dobrem stanu se nahajajočih čebelnih panjev prodaja takoj M. Ambrožič, v Mojstrani, pošta Dovje, Gorenjsko. Cena jim je po 25 kr. komad, postavljeni na kolodvor Dovje. (46)

Sadna drevesca, visokodebelna jabolka in hruške po 35 kr. komad na mestu, tako močna in lepa, da se po primerni ceni nikjer takih ne dobi (popolnoma zdrava brez krvave uši); dalje je tudi naprodaj več tisoč ameriških trt, reznikov (ključev); cena primerna. Oskrbništvo grajščine Klevezž (Klingenfels) pošta Šmarjeta, Dolenjsko. (47)

Trte rupestris montikola, ukoreninjene prodaja 100 po 3 gld. 50 kr., 1000 po 30 gld. Josip Kristan v Kopru (Capo d' Istria) Primorsko. (48)

Visoka in nizka drevesa s krono, potem ameriški ključi in korenjaki vrste solonis in riparija, kakor tudi na suho in na zelno cepljeni ameriški trsi najboljših in prav rodovitnih vrst, ter cepiči za požlahtnjevanje trsov, se dobijo pri šolskem vodstvu v Pišecah, pošta Brežice, Štajersko. (49)

Več tisoč ameriških ukoreninjenih cepljenih in necepljenih trt, kakor tudi cepičev zlahkih domačih trt ima naprodaj Janko Kerin ml., vino- in sadjerejec v Sv. Križu pri Kostanjevici. (50)

Mladenci 13 do 14 let star, krepak, od dobrih starišev, lepega vedenja, vsprejme se takoj kot učenec v prodajalnico z mešanim blagom. Ant. Kravanja, trgovec v Cerknici, Notranjsko. (51)

Seme pravega ribniškega fižola ima naprodaj Jak. Lavrenčič, posestnik v Sodražici. Cena po dogovoru. (52)

Semski krompir in sicer „rožnik“ kilogr. po 10 kr. ter „četevajo“ (črn, za solato) kilogr. po 30 kr. prodaja Ivan Wucherer v Lescah. (53)

Psa, zvestega varuha, 2 leti star, črnosiv, 50 cm visok (na verigi), cena 10 gld. je naprodaj pri Josipu Jezerniku, posestniku v Stobu, pošta Domžale. (54)

5 lepih plemenskih bikov, beljanske pasme, 12-17 mesecev starih in več hektolitrov izvrstnega jabolčnika ima naprodaj po 10 gld. h. brez posode oskrbništvu grajščine Križ pri Kamniku. (55)

Svinjo, čistokrvne jorkširske pasme, poldrugo leto stara, katera je sedaj 11 prasičkov odpojila; ker je jako lepa in jo je škoda dati mesarju, prodaja radi pomanjkanja prostora Franc Lenarčič, posestnik v Novi Vasi pri Rakeku. (56)

Žganje iz smokey (fig), dvakrat kuhano, 50 % močno, neobdačeno, liter po 50 kr. prodaja Fr. Pustotnik, posestnik v Blagovici, pošta Lukovica. — Vzorec pošiljajo se brezplačno. (57)

Seme pravega kašelskega zelja.

Dobi se zares dobro blago, kterege, bodisi v velikosti, kakor tudi v teži glav ne prekosi nobena druga vrsta, bodisi za domačo porabo ali pa za kupčijo. Seme pošiljam dokler ga imam kaj v zalogi po 50 kr. 40 gr. (30-1)

Ig. Mercina, posestnik v Gornjem Kašlju, pošta Zalog pod Ljubljano.

Največa zaloga

raznega semena

na pr. večne nemške detelje (lucerne), štajarske detelje, inkarnatke, turške in travniške detelje, raznih vrst velikanske pese, ki je splošno znana kot najboljša krma; potem travna semena za suha, mokra, peščena ali ilovnata tla. Velika zaloga raznih semen salate, kumar, peteršilja, zelene, sladkega graha, fižola, in drugih zelenjadnih vrst. (35-1)

Mnogobrojnega poseta prosi

PETER LASSNIK
v Ljubljani.

Lepo posestvo

v Mošnjah št. 5, pošta Radoljica, prav blizu Brezja na Gorenjskem se daje v najem, oziroma pod ugodnimi pogoji tudi prodaja.

Več se poizve pri

Fr. Kocijanciču, posestniku v Mošnjah, pošta Radoljica. (36-1)

Najizbornejše in cenejše členkaste travniške brane izdeluje in iz zaloge prodaja poleg drugih kmetijskih strojev

Jos. Lorber v Žalcu pri Celji.

Cena jednouprežni brani 26 gld.

„ dvouprežni „ 32 „

Te brane se niso obnesle samo na travnikih z najboljšim uspehom, ampak tudi na polji pri pomladanski in jesenski setvi za poravnavo brazd in umetnih gnojil, kakor tudi še posebno za zrahljanje pozimski mokrini ali po plohad nastale trde površne skorje, kar priča polno priznanskih pisem. (12-2)

Dalje proizvaja vse v livarsko in strojno stroko spadajoče predmete za žage, mlince in druge obrtnijske namene, kakor: zobna kolesa (vsake vrste), železna vretena, logarje, kolobarje za jermena, zamašnjake (Schwungräder), sploh vse sestavne dele za stroje; potem razne vlitte plošče, kotle, uteže (tudi za ure), rošče itd. itd.

Cene so nizke, delo pošteno, postrežba prijazna in točna.

Apneno klajo

(od Mih. Barthelna in drugov na Dunaji)

najboljša primes k krmi za živino in kuretnino, dobi se pri (39-1)

Ivanu Pauserju,
trgovcu v Ribnici.